

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Найди Мирона Мироновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 24 Господарського процесуального кодексу України

Київ
24 травня 2023 року
№ 85-2(П)/2023

Справа № 3-64/2023(133/23)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Лемак Василь Васильович (голова засідання, доповідач),
Головатий Сергій Петрович,
Городовенко Віктор Валентинович,

розглянула на засіданні питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Найди Мирона Мироновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 24 Господарського процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Лемака В.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Найда Мирон Миронович (далі – Заявник) звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину другу статті 24 Господарського процесуального

кодексу України (далі – Кодекс), згідно з якою „справи щодо оскарження рішень третейських судів, про видачу наказів на примусове виконання рішень третейських судів розглядаються апеляційними господарськими судами як судами першої інстанції за місцем розгляду справи третейським судом“.

На думку Заявника, частина друга статті 24 Кодексу є неконституційною, оскільки визначає вичерпний перелік випадків, за яких апеляційні господарські суди розглядають справи як суди першої інстанції, і не враховує інших випадків, зокрема, фактично не встановлює „права на апеляційне оскарження додаткового рішення суду про судові витрати, понесені однією із сторін в суді апеляційної інстанції“.

Водночас Заявник стверджує, що чинна редакція Кодексу також фактично позбавляє сторону, яка не згодна з судовим рішенням, права подати і касаційну скаргу на додаткову постанову суду апеляційної інстанції, оскільки статтею 287 Кодексу встановлені суттєві процесуальні фільтри, у тому числі і щодо оскарження судових рішень у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує п'ятиста розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Також Заявник вважає, що Кодекс в редакції до внесення змін Законом України „Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів“ від 3 жовтня 2017 року № 2147–VIII не обмежував „право на апеляційне оскарження судових рішень такого виду як у випадку Заявника“, оскільки місцеві господарські суди розглядали у першій інстанції усі справи, підвідомчі господарським судам, а стаття 88 Кодексу, яка діяла до його ухвалення у новій редакції 2017 року, „надавала повне (необмежене) право на оскарження додаткових рішень судів апеляційної інстанції“.

Зважаючи на викладене Заявник стверджує, що приписи частини другої статті 24 Кодексу призводять до обмеження змісту та обсягу конституційних

прав громадян на апеляційний та касаційний перегляд справи, що не відповідає вимогам статті 8, частинам першій, другій статті 55, статті 64, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України.

Обґрунтовуючи свої твердження щодо неконституційності частини другої статті 24 Кодексу, Заявник посилається на Конституцію України, Кодекс, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у його справі.

До конституційної скарги долучено копії рішення Господарського суду Київської області від 11 грудня 2020 року, додаткового рішення Господарського суду Київської області від 28 грудня 2020 року, постанови Північного апеляційного господарського суду від 8 червня 2021 року, додаткової постанови Північного апеляційного господарського суду від 30 червня 2021 року, постанови колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 6 грудня 2021 року, додаткової постанови Північного апеляційного господарського суду від 7 вересня 2022 року, ухвал колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 14 лютого 2023 року, від 6 березня 2023 року.

2. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Конституції України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (перше речення статті 151¹).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове

клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); суб'єктом права на конституційну скаргу є особа, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України (його окремі положення) суперечить Конституції України (абзац перший частини першої статті 56); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Із аналізу статті 151¹ Конституції України, статей 55, 56, 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ вбачається, що оспорюваний закон України (його окремі приписи) повинен бути застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу, а саме приписи частини другої статті 24 Кодексу, які є предметом цієї конституційної скарги.

Дослідивши матеріали і документи, долучені Заявником до конституційної скарги, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України дійшла висновку, що Заявник вичерпав усі національні засоби юридичного захисту, що підтверджено наявністю рішення касаційної інстанції – ухвали колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 14 лютого 2023 року.

Незважаючи на наведене, Заявник 1 березня 2023 року звернувся до Верховного Суду з повторною апеляційною скаргою на додаткову постанову Північного апеляційного господарського суду від 7 вересня 2022 року. Колегія суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду ухвалою від 6 березня 2023 року, застосувавши, зокрема, приписи статті 24 Кодексу, відмовила у відкритті апеляційного провадження за вказаною апеляційною

скаргою у зв'язку з відсутністю процесуально-правових підстав для прийняття до провадження цієї апеляційної скарги.

Однак ухвала колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 6 березня 2023 року не може вважатися остаточним судовим рішенням у справі Заявника у розумінні приписів статті 151¹ Конституції України, оскільки судовий розгляд його справи був повністю завершений з ухваленням ухвали колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 14 лютого 2023 року.

Із аналізу змісту ухвали колегії суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду від 14 лютого 2023 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі Заявника, вбачається, що приписи частини другої статті 24 Кодексу у ній не були застосовані.

Отже, Заявник не дотримав вимог частини першої статті 55, частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Найді Мирона Мироновича щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини другої статті 24

Господарського процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**